

The Rebbe

בס"ד. אחרון של פסח ה'תשי"ב
 כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאותי

<p>With the help of Heaven. Acharon Shel Pesach, 5712 (1952). "As in the days of your exodus from the land of Egypt, I will show him wonders"—this requires understanding: for the future redemption will be much loftier than the redemption from Egypt.</p>	<p>בס"ד. אחרון של פסח ה'תשי"ב כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות – וצריך להבין, הרי גאולה העתידה תהיה נעלית הרבה יותר מהגאולה דיציאת מצרים.</p>
<p>Therefore, according to Ben Zoma, we will no longer mention the Exodus in the days of Mashiach. And even according to the Sages, who say we will still mention the Exodus, since it still has a virtue even relative to the future redemption—it will still be secondary to it.</p>	<p>ושלכן, לפי דעת בן זומא, אין מזכירין יציאת מצרים בימי המשיח. וגם לדעת חכמים שמזכירין יציאת מצרים בימי המשיח, לפי שיש מעלה ביציאת מצרים גם לגבי גאולה העתידה – הגאולה דיציאת מצרים תהיה טפלה לגאולה העתידה.</p>
<p>So what does it mean, “As in the days of your exodus... I will show him wonders”?—It means that even then, there will be miracles similar to those of the Exodus.</p>	<p>ומהו אומר כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות? – שיהיו דגאולה העתידה הוא שגם אז יהיה אראנו נפלאות, כמו שהיה ביציאת מצרים.</p>
<p>One must also understand why it says “I will show him” in the hidden form, when it begins with “your exodus” in direct address—it should have said “I will show you.”</p>	<p>גם צריך להבין ששם מדייק אראנו לשון נסתר, שהרי בתחלה אומר (כימי) צאתך לשון נוכח – והרי ליה למימר אראך.</p>
<p>The Zohar explains that the hidden term “I will show him” refers to Moshe—but this requires explanation: how does that fit with the simple meaning, that it refers to the Jewish people?</p>	<p>ומה שכתוב בזהר דמה שכתוב אראנו לשון נסתר – הוא לפי שאראנו קאי על משה, צריך ביאור הקושר דפירוש זה עם הפירוש כפשוטו שאראנו קאי על ישראל.</p>
<p>The point of explanation is this: there are (in general) two types of miracles—miracles above nature, such as in the Exodus (e.g., water turning to blood, the splitting of the sea), and miracles clothed within nature.</p>	<p>ונקודת הביאור בזה, דבנסים יש (בכללות) שני סוגים: נסים שלמעלה מהטבע [כנסים שהיו ביציאת מצרים – הפיכת מים לדם וכו', ועד להנס דקריעת ים סוף שנהפך ים לים]. ונסים המלוכשים בדרך הטבע.</p>
<p>Among the natural ones themselves, there are two kinds: (1) those where it's obvious the natural cover is just a disguise—like Chanukah and Purim, where despite nature, the miracle was revealed.</p>	<p>ובהם גופא שני אופנים: שלבושי הטבע הם באופן שנכר שהם רק לבוש לנס שמתלבש בהם – כנסים דחנכה ופורים, שעם היותם מלוכשים בדרך הטבע – מפל מקום הנה נכר בגלוי (ועד שראו כל אפסי ארץ) הנס שבהם.</p>
<p>(2) Those miracles where nature hides the miracle entirely—its divine source is not even noticeable.</p>	<p>ושלבושי הטבע מעלימים על הנס שמלוכש בהם.</p>
<p>And it is known: the source of miracles clothed in nature is from a higher place than miracles that break nature.</p>	<p>ידוע, ששרשם של הנסים המלוכשים בטבע הוא ממקום נעלה יותר משרשם של נסים שלמעלה מהטבע.</p>
<p>Even more: when the miracle is so hidden that even the natural form is not recognized as a disguise, its source is yet higher.</p>	<p>ושרשם דנסים שמלוכשים בטבע באופן שאין נכר אפלו שלבושי הטבע הם רק לבוש – הוא ממקום נעלה עוד יותר.</p>

The Rebbe

בס"ד. אחרון של פסח ה'תשי"ב
 כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאותי

<p>As it is written: “He who makes great wonders alone”—and our sages said: even the one who experiences the miracle does not recognize it.</p>	<p>כמו שכתוב: "לעושה נפלאות גדולות לבדו", ואמרו רבותינו זכרונם לברכה: אפלו בעל הנס אינו מכיר בנסו, לשמש דנפלאות אלו – שאין בעל הנס מכיר בנסו – הוא "מבחינת" לבדו.</p>
<p>And this is the novelty of “I will show him wonders” in the future redemption: the wonders will come from Him alone, as our Sages said—“In the past (in the Exodus), I and My court went before them; but in the future, I alone [will redeem them].”</p>	<p>וזהו החידוש בזה שבגאולה העתידה יהיה "אראנו נפלאות" – כי הנפלאות שבגאולה העתידה יומשכו ממנו יתברך לבדו, כמאמר רבותינו זכרונם לברכה: "לשעבר (ביציאת מצרים) אני ובית דיני מהלך לפניהם, אבל לעתיד לבוא אני לבדי".</p>
<p>The miracles of the Exodus were drawn down through His court—but the future miracles will come directly from Him.</p>	<p>דהנסים שקיו ביציאת מצרים נמשכו ממנו יתברך דרך בית דינו, והנסים שבגאולה העתידה יהיו ממנו לבדו (שלא על ידי בית דינו).</p>
<p>And this is the innovation of “I will show him wonders”—although such miracles from Him alone are usually so lofty that only He recognizes them, nevertheless in the future they will be revealed, and we will see the miracles.</p>	<p>וזהו החידוש דאראנו נפלאות, דהגם שהנפלאות הנמשכים ממנו יתברך לבדו – הם (בדרך כלל) באופן שהוא לבדו יודע שזה נס – מכל מקום יהיה "אראנו נפלאות", שיהיה נראה בגילוי הנס שבהם.</p>
<p>(ב)</p>	
<p>And behold, it is known the precision of what is written: “As in the days of your exodus from the land of Egypt” — “<i>days</i>” in the plural. Yet the Exodus from Egypt occurred on a single day! [And in the remembrance of the Exodus it says: “Remember this day when you left Egypt... so that you shall remember the day of your exodus...”] So why does it say “days” in plural?</p>	<p>והנה ידוע הדייק מה שכתוב כימי צאתך מארץ מצרים, כימי לשון רבים – הרי יציאת מצרים היתה ביום אחד. [ובזכירת יציאת מצרים כתיב: זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים... למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים] – ולמה נאמר כימי לשון רבים?</p>
<p>One may say the explanation is that the Exodus from Egypt includes also the Splitting of the Sea.</p>	<p>ויש לומר הביאור בזה, דביציאת מצרים נכלל גם קריעת ים סוף.</p>
<p>[And likewise in the daily mitzvah of remembering the Exodus, it includes also the remembrance of the Splitting of the Sea. And similarly in the mitzvah of telling the story of the Exodus on the night of Pesach, where “whoever elaborates is praiseworthy”—this includes also the telling of the Splitting of the Sea.]</p>	<p>וכן הוא במצוות זכירת יציאת מצרים בכל יום, שנכלל בה גם זכירת קריעת ים סוף. וכן במצוות סיפור יציאת מצרים בליל הפסח, דכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה [משופח, שגם סיפור קריעת ים סוף נכלל בזה].</p>
<p>Therefore, it says “as in the days of your exodus,” plural.</p>	<p>ולכן נאמר כימי צאתך מארץ מצרים, כימי לשון רבים.</p>
<p>[And that which is written in the daily mitzvah of remembrance, “the day of your exodus,” is because the primary mitzvah is the remembrance of the Exodus itself—and remembering the Splitting of the Sea is not essential.]</p>	<p>ומה שכתוב במצוות זכירת יציאת מצרים: יום צאתך מארץ מצרים – הוא, כי עיקר המצוה דזכירת יציאת מצרים היא זכירת יציאת מצרים עצמה, וזכירת קריעת ים סוף אינה [מעכבת].</p>

The Rebbe

בס"ד. אחרון של פסח ה'תשי"ב
 כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאותי

<p>And the meaning of “As in the days of your exodus from the land of Egypt, I will show him wonders” is that in the future redemption there will be miracles and wonders like those that happened in the Exodus itself, and also the miracle and wonder of the Splitting of the Sea.</p>	<p>ופירוש כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות הוא – שבגאולה העתידה יהיו הנסים והנפלאות שהיו ביציאת מצרים. עצמה, וגם הנס והפלא דקריעת ים סוף</p>
<p>As it is written: “And Hashem will dry up the tongue of the sea of Egypt... and there will be a highway... as there was for Israel on the day they came up from the land of Egypt.”</p>	<p>כמו שכתוב: והקרים ה' את לשון ים מצרים גו' והיתה מסלה גו' כאשר היתה לישראל ביום עלותו מארץ מצרים</p>
<p>And we need to understand the connection of these two themes in “As in the days of your exodus from Egypt, I will show him wonders”—that the wonders which will be drawn from Him, blessed be He, alone, will be in a way of “I will show him” (that the miracle will be seen), and that among the wonders of the future redemption will also be the wonder of the Splitting of the Sea.</p>	<p>וצריך להבין השייכות דשני הענינים כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות – שגם הנפלאות הנמשכים ממנו יתברך לבדו יהיו באופן ד"אראנו" (שיראו את הנס שבהם), ושהנפלאות שיהיו בגאולה העתידה יהיה גם הפלא דקריעת ים סוף</p>
<p>(ג)</p>	
<p>And this will be understood by first introducing the idea that the reason why the source of miracles clothed in nature is higher than the source of miracles that are above nature, is because:</p>	<p>ויובן זה בהקדים, דזה ששרש הנסים המלובשים בטבע הוא ממקום נעלה יותר משרש הנסים שלמעלה מהטבע, הוא</p>
<p>In the case of miracles that are above nature, the revelation and infinite light—beyond boundaries, from which these miracles are drawn—is in a way that nullifies nature through its revelation. This is a disruption of the natural order. And as a result, that revelation does not become internalized within the world.</p>	<p>כי בנסים שלמעלה מהטבע, הגילוי ואור אינסוף הכלי-גבול שלמעלה מעולמות (שממנו נמשכים הנסים) הוא באופן שהטבע בטל על ידי הגילוי, שדוד מערכות הטבע, ובמילא – אין נמשך הגילוי בעולם</p>
<p>But in miracles clothed in nature, the revelation and infinite light from beyond worlds is within the world itself.</p>	<p>ובנסים המלובשים בטבע, הגילוי ואור אינסוף הכלי-גבול שלמעלה מעולמות הוא בהעולם עצמו</p>
<p>And since the world itself is limited—and limitation and infinity are opposites—therefore, in order for the infinite revelation to be drawn into the boundaries of the world, it must come from the Essence of the Infinite Light which is found everywhere, even within the boundaries (and nature) of the world.</p>	<p>וכיון שהעולם עצמו הוא גבול, הגבול ובלי-גבול הם שני הפכים – לכן, בכדי שהגילוי ואור אינסוף הכלי-גבול יהיה בהגבול דעולם, הוא על-ידי שהמשכת הכלי-גבול היא מעצמות אור אינסוף, שנמצא בכל מקום, גם בגבול (וטבע) דעולם</p>
<p>Another explanation for the superiority of miracles clothed in nature over those above nature: the latter reveal that He rules and dominates over nature.</p>	<p>ועוד ביאור במעלת הנסים המלובשים בטבע לגבי הנסים שלמעלה מהטבע – דענין הנסים שלמעלה מהטבע הוא שעל-ידם מתגלה שהוא יתברך מושל ושולט על הטבע</p>
<p>But this concept is revealed even more in miracles that are clothed in nature.</p>	<p>וענין זה מתגלה יותר בנסים המלובשים בטבע</p>

The Rebbe

בס"ד. אחרון של פסח ה'תשי"ב
 כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאותי

<p>The revelation of His dominion through miracles above nature shows that He has the power to override and cancel the natural laws.</p>	<p>דגילוי ממשלתו יתברך על-ידי הנסים שלמעלה מהטבע הוא שפכחו יתברך לבטל ולשדד את חוקי הטבע</p>
<p>But through miracles clothed in nature, it is revealed that the Infinite Light actually rules over nature itself—so that nature itself follows His will.</p>	<p>ובנסים שמלוכשים בטבע, מתגלה שאור אין-סוף מושל ושלט על הטבע עצמו, שהטבע יהיה כפי רצונו</p>
<p>(ד)</p>	
<p>And the explanation of the difference between the two explanations regarding the superiority of miracles clothed in nature will be understood by prefacing what is written in the Akeidah (Gate 26), that even through natural conduct one can perceive the greatness of the Creator.</p>	<p>וביאור החלוק בין שני הביאורים במעלת הנסים המלוכשים בטבע, יובן בהקדים מה שכתוב בעקידה כ"ו – שגם מהנהגת הטבע אפשר לידע גדלות הבורא</p>
<p>For in addition to the fact that by contemplating the workings of creation (the movement of constellations, etc.) one comes to recognize that this palace must have a Master,</p>	<p>דנוסף לזה שעל-ידי ההתבוננות בהנהגת הבריאה (הילוף, המזלות וכו') באים להכיר שיש בעל הבית לבירה זו</p>
<p>by contemplating the fact that natural order is constant and unchanging—</p>	<p>הנה על-ידי ההתבוננות בזה שהנהגת הטבע היא תמידית בלא שינוי</p>
<p>as Scripture says: “They do not cease” (Bereishis 8:22), even though it has already been close to 6,000 years, and yet there has been no weakening in the consistency of the natural order—</p>	<p>ובלשון הכתוב: "לא ישבתו" – דהגם שזה קרוב לשישה אלפים שנה, ואף-על-פי-כן אין שום חלישות בהנהגה הטבעית</p>
<p>[and likewise, that throughout all this time there has been no weakening in the strength of the creations—</p>	<p>וכן מזה שבמשך כל הזמן לא נעשה חלישות בכחם של – הנבראים</p>
<p>that the heavenly hosts endure in their individuals, and the earthly species endure as a whole, all remaining as strong as on the day they were created],</p>	<p>דזה שצבא השמים קיימים באיש, וצבא הארץ קיימים במין, [הוא באופן שהם חזקים כביום הברואם</p>
<p>through this one recognizes the greatness of the Creator, that His power—through which He influences the world—is infinite and without boundary.</p>	<p>על-ידי זה יודעים גדלות הבורא, שפכחו יתברך (שממנו באה ההשפעה בעולם) הוא אין-סוף ובלתי גבול</p>
<p>Even though the nature of created beings comes from the Divine life-force invested in them, and each being has a particular nature according to the form of vitality within it—</p>	<p>דהגם שטבע הנבראים הוא מהחיות האלקי שמתלבש בהם, וזה שכל נברא יש לו טבע מיוחד – הוא כפי אופן החיות שבו</p>
<p>which shows that the vitality vested in creations is limited—</p>	<p>דמזה מוכן שהחיות שמלוכש בנבראים הוא חיות מגבל</p>
<p>this applies to the nature itself. But the constancy in the natural order, the fact that it does not change or weaken, is powered by the Infinite, unlimited light that transcends embodiment.</p>	<p>הנה זהו בנוגע לטבע עצמו, אבל התמידיות שבהנהגת הטבע, שאין בה שינוי וחלישות – הוא בכח האין-סוף הבלתי-גבול שלמעלה מהתלבשות</p>

The Rebbe

בס"ד. אחרון של פסח ה'תשי"ב
 כימי צאתה מארץ מצרים אראנו נפלאותי

However, in order to perceive the greatness of the Creator through natural order, contemplation is required.	אֵלָא שְׁבַכְדִּי לִידַע גְּדֻלוֹת הַבּוֹרָא עַל־יְדֵי הַנְּהַגַת הַטֵּבַע, צָרִיךְ הַתְּבוּנָנוּת.
But when a miracle is seen—something that changes nature—it is immediately evident (even without contemplation) that it stems from the Infinite Light which is not bound within worldly limitations.	וּכְשֵׁרוֹאִים נֶס, שֶׁהוּא שִׁינוּי הַטֵּבַע, רוֹאִים מִיָּד (גַּם בְּלִי הַתְּבוּנָנוּת) שֶׁזֶה בָּא מֵאוֹר אֵינֶיֶסוֹף שְׂאִינוּ מְגָבֵל בְּגֵדֵר הָעוֹלָם.
Another advantage of miracles over natural order is that the power of the Infinite that is revealed in the constancy of nature (even after contemplation) is clothed within the finite—	וְעוֹד מַעֲלָה בְּנִסִּים לְגַבִּי הַנְּהַגַת הַטֵּבַע, שֶׁכַּח הָאֵינֶיֶסוֹף הַבְּלִי־גָבוּל שֶׁמִּתְגַּלָּה עַל־יְדֵי הַתְּמִידִיוֹת שֶׁבְּהַנְּהַגַת הַטֵּבַע (גַּם לְאַחַר הַתְּבוּנָנוּת) הוּא מְלוּבָשׁ בְּעֵנָן הַגָּבוּל
that is, natural law (which is finite) does not change or cease. But through miracles, the revelation is of the actual Infinite Light itself, which is beyond embodiment in the finite.	שֶׁהַנְּהַגַת הַטֵּבַע (גָּבוּל) אֵין לָהּ שִׁינוּי וְהַפְסָק, וְעַל־יְדֵי הַנִּסִּים נִמְשָׁךְ גִּילּוּי אוֹר אֵינֶיֶסוֹף הַבְּלִי־גָבוּל עֲצָמוֹ, שֶׁלִּמְעַלָּה מִהַתְּלַבְּשׁוֹת בְּגָבוּל.
However, for this very reason, there is also an advantage in the revelation of the Infinite power that is expressed through the constancy of nature over the revelation of Infinity through miracles.	אֵלָא שְׂאֵף־עַל־פִּי־כּוֹן, מִטַּעַם זֶה עֲצָמוֹ, יֵשׁ מַעֲלָה בְּהִגְלוּי דְכַח הָאֵינֶיֶסוֹף שֶׁמִּתְגַּלָּה עַל־יְדֵי הַתְּמִידִיוֹת שֶׁבְּהַנְּהַגַת הַטֵּבַע, לְגַבִּי גִילּוּי הָאֵינֶיֶסוֹף שֶׁעַל־יְדֵי הַנִּסִּים
For the Infinite, as revealed in miracles—through the disruption of worldly nature—does not relate to the world; whereas through the constancy of nature, it is revealed that even the life-force of the world (the finite) is connected to the Infinite Light.	דְּעֵנָן הַבְּלִי־גָבוּל כְּמוֹ שֶׁמִּתְגַּלָּה עַל־יְדֵי הַנִּסִּים – שְׂדוּד הַטֵּבַע דְּעוֹלָם – אִינוּ שְׂיִידָה לְעוֹלָם, וְעַל־יְדֵי הַתְּמִידִיוֹת שֶׁבְּהַנְּהַגַת הַטֵּבַע מִתְגַּלָּה שֶׁגַּם חַיּוֹת הָעוֹלָם (גָּבוּל) הוּא קָשׁוּר עִם אוֹר אֵינֶיֶסוֹף הַבְּלִי־גָבוּל
And this can be explained according to what is explained in the <i>Hemshech Tof-Reish-Samech-Vav</i> , that the constancy found in the conduct of nature (even though nature is derived from the Divine vitality invested in created beings, and that vitality is limited, as explained above),	וַיֵּשׁ לְבָאֵר זֶה עַל פִּי מַה שֶׁנִּתְבָּאֵר בְּהַמְשָׁךְ תַּרס"ו, דְּזֶה שֶׁבְּהַנְּהַגַת הַטֵּבַע יֵשׁ עֵנָן הַתְּמִידִיוֹת (הַגַּם שֶׁטֵּבַע הוּא מִחַיּוֹת הָאֱלֹקִי שֶׁמְלוּבָשׁ בְּנִבְרָאִים, וְחַיּוֹת הַמְלוּבָשׁ בְּנִבְרָאִים הוּא (חַיּוֹת מְגָבֵל, כַּנ"ל)
is because the source of that vitality is not from the vessels (<i>keilim</i>) but rather from the light of the kav (line), whose root is from the infinite light before the <i>tzimtzum</i> (contraction).	הוּא לְפִי שֶׁשְׂרֵשׁ הַחַיּוֹת הַמְלוּבָשׁ בְּנִבְרָאִים הוּא (לֹא מִהַכֵּלִים, כִּי אֵם) מֵאוֹר הַקּוֹ, שֶׁשְׂרֵשׁוֹ הוּא מֵאוֹר אֵינֶיֶסוֹף שֶׁלְּפָנָי הַצְּמֻצוּם
As is explained in several places, the root of the vessels is from the <i>tzimtzum</i> itself, whereas the root of the kav is from the infinite light that preceded the <i>tzimtzum</i> (even though it was drawn forth via the <i>tzimtzum</i>).	וְכַמְבּוֹאֵר בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת, דְּשְׂרֵשׁ הַכֵּלִים הוּא מִהַצְּמֻצוּם עֲצָמוֹ, וְשְׂרֵשׁ הַקּוֹ הוּא מֵאוֹר אֵינֶיֶסוֹף שֶׁלְּפָנָי הַצְּמֻצוּם (אֵלָא שֶׁנִּמְשָׁךְ (עַל־יְדֵי הַצְּמֻצוּם)
As it is written in <i>Eitz Chayim</i> that after the <i>tzimtzum</i> , a single straight line (<i>kav</i>) was drawn from the infinite light surrounding the circle.	כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּעֵץ חַיִּים, שֶׁאַחַר הַצְּמֻצוּם הַמְשִׁיךְ מִן אוֹר אֵינֶיֶסוֹף קוֹ אֶחָד יָשָׁר מִן אוֹר הָעֵגוּל שֶׁלּוֹ

The Rebbe

בס"ד. אחרון של פסח ה'תשי"ב
 כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאותי

<p>And it is known that the reason the kav was able to pierce through the darkness of the <i>tzimtzum</i>—for every breakthrough indicates greater strength—</p>	<p>והנה ידוע, דנה ששקו בקע את חשך הצמצום, שכל בקיעה היא מעד תגבורת</p>
<p>is because its root is from the hidden Tiferes, which is higher than the revealed light that shone before the <i>tzimtzum</i>.</p>	<p>הוא לפי ששרש המשכתו הוא מתפארת הנעלם, שלמעלה מהאור שהאיר (בגילוי) לפני הצמצום</p>
<p>And based on this, one can explain that the reason the revelation of the Infinite's power that is expressed through the constancy of nature is superior to the revelation of the Infinite through miracles is as follows:</p>	<p>ועל פי זה יש לבאר דנה שיש מעלה בהגילוי דכח האין-סוף שמתגלה על-ידי התמידיות שבהנהגת הטבע, לגבי גילוי האין-סוף שעל-ידי נסים</p>
<p>it is because the light from before the <i>tzimtzum</i> is, paradoxically, limited in its infinity—it cannot be revealed within finite worlds.</p>	<p>הוא, כי האור שלפני הצמצום הוא מגבל בענין הכלי-גבול, ואי-אפשר שהגילוי שלו ינהה בהגבול דעולמות</p>
<p>Therefore, the revelation and surrounding light (which is the light from before the <i>tzimtzum</i>, and from which miracles stem) must come through a disruption of natural law—the nullification of worldly boundaries.</p>	<p>ולכן, הגילוי ואור הסובב [שהוא גילוי האור שלפני הצמצום] שממנו שרש הנסים, הוא על-ידי שדוד הטבע, בטול הטבע (גבול) דעולם</p>
<p>But the light of the kav, from which the constancy of nature flows, since its root is in the hidden Tiferes, it has the power to unify opposites: the infinite and the finite.</p>	<p>ואור הקו, שממנו הוא התמידיות שבהנהגת הטבע, פיון ששרשו הוא מתפארת הנעלם, הוא כולל ומחבר שני ההפכים דכלי גבול וגבול</p>
<p>And therefore, the revelation of infinity (its eternity) from the light of the kav is also present within finitude—within nature.</p>	<p>ולכן, גילוי הכלי-גבול (נצחיותו) שמאור הקו, הוא גם בגבול (טבע).</p>
<p>(ה)</p>	
<p>And behold, based on the above (Section 4)—that even the constancy in the conduct of nature is a result of the drawing down of the Infinite Light beyond limitation, which transcends the worlds, and that the advantage in miracles is that through them the revelation of the Infinite Light itself, beyond embodiment in limitation, is drawn—</p>	<p>והנה על פי הנ"ל (סעיף ד') שגם התמידיות שבהנהגת הטבע הוא על ידי המשכת הגילוי ואור אין-סוף הכלי-גבול שלמעלה מעולמות, והמעלה שבנסים היא שעל ידיהם נמשך הגילוי דאור אין-סוף הכלי-גבול עצמו שלמעלה מהתלבשות בגבול</p>
<p>one can say that the two categories of miracles—those that transcend nature and those clothed within nature—are two modes of revelation of the Infinite Light beyond embodiment.</p>	<p>יש לומר, דשני הסוגים שבנסים: נסים שלמעלה מהטבע ונסים המלוכשים בטבע, הם שני אופנים בגילוי אור אין-סוף הכלי-גבול שלמעלה מהתלבשות בגבול</p>
<p>And based on this, that which was explained earlier (Section 3)—that the advantage of miracles clothed in nature is that the revelation of the Infinite Light beyond limitation becomes embodied within the finite reality of the world itself—</p>	<p>ועל פי זה, זה שנתבאר לעיל (סעיף ג') שהמעלה דנסים המלוכשים בטבע היא שהגילוי דאור אין-סוף הכלי-גבול מתלבש בהגבול דעולם עצמו</p>
<p>this means that within miracles, there is also the quality and advantage of the conduct of nature.</p>	<p>הוא, זה שבנסים יש גם הענין והמעלה דהנהגת הטבע</p>

The Rebbe

בס"ד. אחרון של פסח ה'תשי"ב
 כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאותי

<p>And the advantage of miracles clothed in nature with respect to the quality of miracles themselves (i.e., the revelation of the Infinite Light beyond limitation) is that within them it is revealed that the Infinite Light—which transcends embodiment—rules over and dominates nature,</p>	<p>והמעלה דנסים המלובשים בטבע בענין מעלת הנסים עצמם (גילוי אור אין-סוף הבלי-גבול שלמעלה מהתלבשות) היא:</p>
<p>and that even nature itself conforms to His will (which is the second explanation mentioned in the previous section).</p>	<p>שבהם מתגלה דזה שאור אין-סוף הבלי-גבול (שלמעלה מהתלבשות) מושל ושולט על הטבע, הוא באופן שגם הטבע (עצמו נעשה כפי רצונו (ביאור השני שבסעיף הנ"ל</p>
<p>And in a similar manner, this also applies to miracles that transcend nature: for their advantage lies not only in the fact that the miracles are revealed, but also in the fact that the Infinite Light beyond limitation rules over and dominates nature—something that is revealed even more (in a certain respect) in miracles that are above nature.</p>	<p>ועל דרך זה הוא גם בנוגע לנסים שלמעלה מהטבע, שגם המעלה דנסים אלה היא שהנסים הם בגילוי, וגם דזה שאור אין-סוף הבלי-גבול מושל ושולט על הטבע מתגלה יותר (בפרט אחד) בהנסים שלמעלה מהטבע</p>
<p>For in miracles clothed in nature—where nature remains intact—His dominion and the Infinite Light's control over nature is (only) that the way nature operates is in accordance with His will.</p>	<p>דבנסים המלובשים בטבע, שהטבע נשאר במציאותו, השליטה דאור אין-סוף על הטבע היא (רק) שאופן הנהגת הטבע הוא כפי רצונו</p>
<p>But in miracles that transcend nature, where nature is nullified entirely, the dominion of the Infinite Light over nature is over its very existence.</p>	<p>ובנסים שלמעלה מהטבע, שהטבע מתבטל ממציאיותו, השליטה דאור אין-סוף על הטבע היא בעצם מציאותו</p>
<p>And one can say that the essential difference between the two types of miracles in their root is this: that miracles clothed in nature are a revelation of the Infinite Light beyond limitation as it relates to and makes space for finitude.</p>	<p>ויש לומר, שהחלוק שבין סוגי הנסים בשרשם הוא, דבנסים המלובשים בטבע הוא גילוי אור אין-סוף הבלי-גבול כמו ששייך ונותן מקום לגבול</p>
<p>Therefore, in the presence of such a revelation, nature (finitude) continues to exist—though the finitude behaves in accordance with the will of the Infinite.</p>	<p>ולכן, לגבי גילוי אור זה, ישנו מציאות הטבע (הגבול) – אלא שהגבול הוא כפי רצון אור אין-סוף הבלי-גבול</p>
<p>But in miracles above nature, the revelation is of the Infinite Light as it is beyond any relation to limitation—and therefore, relative to this light, nature ceases to exist.</p>	<p>ובנסים שלמעלה מהטבע, הוא גילוי אור אין-סוף הבלי-גבול כמו שהוא למעלה מענין הגבול, ולכן, לגבי גילוי אור זה, מתבטל הטבע ממציאיותו</p>
<p>And this is along the lines of what is explained elsewhere regarding the concept of will (<i>ratzon</i>) and intellect (<i>seichel</i>)—that will and intellect are analogies for the encompassing light (source of miracles) and the indwelling light (source of nature).</p>	<p>ועל דרך המבואר במקום אחר בענין רצון ושכל [דרכון ושכל הם משל על אור הסוכב (שרש הנסים) ואור הממלא ((שרש הטבע</p>

The Rebbe

בס"ד. אחרון של פסח ה'תשי"ב

כימי צאתה מארץ מצרים אראנו נפלאותי

<p>That when will descends into the intellect and influences it to create a rationale for the will, this is only due to a radiance of the will. But the essence of the will itself does not enter the intellect; there is no reason for the will.</p>	<p>דְּזֶה שֶׁהֵרָצוֹן נִמְשָׁךְ בְּשֹׁכֵל וּפּוֹעֵל עָלָיו שִׁיְהִיָּה טַעַם לְרָצוֹן, הוּא רַק בְּהֵאֲרַת הֵרָצוֹן, אֲבָל עֲצָם הֵרָצוֹן אֵינוֹ נִמְשָׁךְ בְּשֹׁכֵל – אֵין טַעַם לְרָצוֹן.</p>
<p>However, even so, there is also an advantage specifically in miracles that are clothed in nature—because it is through these miracles that the dominion of the Infinite Light over the <i>form</i> of nature itself becomes revealed.</p>	<p>אֵלֶּא שְׂאָרָה עַל פִּי כּוֹ, מַעֲלָה גַם בְּנִסִּים הַמְּלוּבָּשִׁים בְּטַבֵּעַ, שֶׁבְּנִסִּים אֵלוֹ דְּנֻקָּא מִתְגַּלְגַּל הַשְּׁלִיטָה דְּאֹר אֵין־סוּף עַל (אוּפִין) הַטַּבֵּעַ עֲצָמוֹ.</p>
<p>And one can say that the difference between these two types of miracles is similar to the difference between <i>bitul</i> (nullification) of <i>Yichuda Ila'ah</i> (the Higher Unity) and the <i>bitul</i> of <i>Kabbalas Ol</i> (acceptance of the yoke [of Heaven]).</p>	<p>וַיֵּשׁ לּוֹמֵר, שֶׁהַחֲלוּק שְׁבִין שְׁנֵי הַסּוּגִים דְּנִסִּים הוּא עַל דְּרָךְ הַחֲלוּק שְׁבִין בְּטוֹל דְּיִחוּדָא עֵילְאָה וּבְטוֹל דְּקַבְּלַת עוֹל.</p>
<p>That in relation to the revelation of the Infinite Light beyond limitation, nature is nullified from its very existence—(this occurs in miracles that transcend nature)—this corresponds to the <i>bitul</i> of <i>Yichuda Ila'ah</i>, which is total nullification, arising through contemplation that "all is as nothing before Him."</p>	<p>שְׁזֶה שֶׁלְּגַבֵּי גִילּוֹי אֹר אֵין־סוּף הַבְּלִי־גְבוּל, הַטַּבֵּעַ מִתְבַּטֵּל מִמְצִיאֹתוֹ (נִסִּים שֶׁלְּמַעֲלָה מִהַטַּבֵּעַ), הוּא עַל דְּרָךְ הַבְּטוֹל דְּיִחוּדָא עֵילְאָה (בְּטוֹל בְּמִצִּיאוֹת), הַבָּא עַל יְדֵי הַהִתְבּוֹנְנוֹת דְּכוּלָּא קַמִּיהַּ כְּלָא חֲשִׁיבִי.</p>
<p>And when nature remains in existence, yet its behavior is (not according to the laws and properties of nature, but rather) in accordance with His Will—(as in miracles clothed in nature)—this corresponds to the <i>bitul</i> of <i>Kabbalas Ol</i>.</p>	<p>וְזֶה שֶׁהַטַּבֵּעַ נִשְׂאָר בְּמִצִּיאֹתוֹ, וּמְכַל מְקוּם אוּפִין הַנְּהַגְתּוֹ הוּא (לֹא כְּפִי חֻקֵּי וּתְכוּנוֹת הַטַּבֵּעַ, אֵלֶּא) כְּפִי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ (נִסִּים הַמְּלוּבָּשִׁים בְּטַבֵּעַ), הוּא עַל דְּרָךְ הַבְּטוֹל דְּקַבְּלַת עוֹל.</p>
<p>That although it remains in existence—even to the point where “the slave desires his owner’s property to remain ownerless”—nevertheless, his actual conduct is not according to his own will but according to the will of the Master.</p>	<p>דְּהַגַּם שְׁנִשְׂאָר בְּמִצִּיאֹתוֹ, וְעַד שֶׁעֲבָדָא בְּהַפְקִירָא נִיחָא לֵיהּ, מְכַל מְקוּם הַנְּהַגְתּוֹ בְּפוֹעֵל הִיא לֹא כְּפִי רְצוֹנוֹ, אֵלֶּא כְּפִי רְצוֹן הַאֲדוֹן.</p>
<p>(1)</p>	
<p>And behold, it is known that the advantage of the <i>bitul</i> (nullification) of <i>Yichuda Ila'ah</i> (the Higher Unity) is that the <i>bitul</i> encompasses his entire being—there remains nothing in him or with him that is not nullified (unlike the <i>bitul</i> of <i>Kabbalas Ol</i>, which affects only the realm of actual behavior),</p>	<p>וְהִנֵּה יָדוּעַ, שֶׁהַמַּעֲלָה בְּהַבְּטוֹל דְּיִחוּדָא עֵילְאָה, הִיא שֶׁהַבְּטוֹל הוּא כְּכֹל מִצִּיאֹתוֹ (שְׁלֹא נִשְׂאָר אֲצִלוֹ וּבוֹ עֲנִין שְׂאֵינוֹ בְּטוֹל – וְלֹא בְּהַבְּטוֹל דְּקַבְּלַת עוֹל שֶׁהַבְּטוֹל הוּא רַק בְּנוֹגַע לְמַעֲשֵׂה (בְּפוֹעֵל),</p>
<p>and the advantage of the <i>bitul</i> of <i>Kabbalas Ol</i> is in the <i>bitul</i> itself, in that it is a truer <i>bitul</i> not dependent on the person’s self-awareness or understanding.</p>	<p>וְהַמַּעֲלָה בְּהַבְּטוֹל דְּקַבְּלַת עוֹל, הִיא בְּהַבְּטוֹל עֲצָמוֹ, שֶׁהוּא בְּטוֹל אֲמַתִּי שְׂאֵינוֹ קָשׁוּר עִם מִצִּיאֹתוֹ שֶׁל הַאֲדָם.</p>

The Rebbe

בס"ד. אחרון של פסח ה'תשי"ב

כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאותי

<p>For the <i>bitul</i> of <i>Yichuda Ila'ah</i>, since it comes through recognition and feeling that “everything before Him is considered as nothing,” is thus tied to the person’s own self (his awareness), and is not a true nullification.</p>	<p>וְהַבְטוּל דְּיַחְוָדָא עֵילְאָה, כִּינּוּן שֶׁהַבְטוּל הוּא עַל-יְדֵי שְׂמִכּוּר וּמְרָגִישׁ שְׂפוּלָא קַמִּיָּה כְּלָא חֲשִׁיב, הָרִי הַבְטוּל קָשׁוּר עִם מְצִיאֹתוֹ שֶׁל הָאָדָם (הַהִכָּרָה שְׁלוֹ) – וְאִינוּ בְטוּל אֲמָתִי.</p>
<p>Whereas the <i>bitul</i> of <i>Kabbalas Ol</i>—where one accepts upon himself to fulfill Hashem’s command even when it opposes his own will, like a servant who is compelled to carry out his master’s will—is true <i>bitul</i>, because it does not consider the person’s own self.</p>	<p>וְהַבְטוּל דְּקַבְלַת עוֹל, שְׂמִקְבֵּל עָלָיו לְקַיֵּם צְוֵי ה' גַּם כְּשֶׁהֲצוּוִי הוּא כְּנִגְדֵי רְצוֹנוֹ, בְּדוּגְמַת עֶבֶד שֶׁהוּא מְכַרְח לְקַיֵּים רְצוֹן הָאֱדוֹן, כִּינּוּן שֶׁעֲנִינּוּ שֶׁל בְטוּל זֶה הוּא שְׂלָא לְהִתְחַשֵּׁב עִם מְצִיאֹתוֹ – הָרִי זֶה בְטוּל אֲמָתִי.</p>
<p>And one may say that similarly this applies to miracles that are clothed in nature: although the nullification of nature to the Infinite Light in these miracles is only in terms of the way nature operates and not in its actual existence,</p>	<p>וְיֵשׁ לוֹמֵר, שֶׁעַל דְּרָךְ זֶה הוּא בְּנִסִּים הַמְּלוּבָּשִׁים בְּטֻבְעָ, דְּהִגַּם שֶׁבְטוּל הַטֻּבְעָ לְאוּר אֵינְ-סוּף שֶׁבְּנִסִּים אֵלּוּ הוּא רַק כְּנוֹגֵעַ, לְאוֹפֵן הַנְּהַגַת הַטֻּבְעָ וְלֹא בְּעֶצֶם מְצִיאֹתוֹ</p>
<p>nevertheless, since according to the rules and properties of nature there is no room for nature to behave in a miraculous way, and the change (miracle) that occurs in nature’s conduct is because the Infinite Light dominates nature and leads it according to His Will—</p>	<p>מִכָּל מְקוֹם, כִּינּוּן שֶׁמִּצַּד חֲקִי וּתְכוּנוֹת הַטֻּבְעָ אֵין מְקוֹם לְשִׁהֲנִיחָה דְּהַטֻּבְעָ תַּהֲיֶה בְּאוֹפֵן שֶׁל נֶס, וְהַשִּׁינּוּי (הַנֶּס) שְׂנַעֲשֶׂה בְּהַנְּהַגַת הַטֻּבְעָ הוּא מִפְּנֵי שֶׁאוּר אֵינְ-סוּף שׁוֹלֵט עַל הַטֻּבְעָ וּמְנַהִיג אֶת הַטֻּבְעָ כְּרְצוֹנוֹ</p>
<p>therefore, the nullification of nature in these miracles is a true nullification.</p>	<p>הָרִי בְטוּל הַטֻּבְעָ שְׂבְּנִסִּים אֵלּוּ הוּא בְטוּל אֲמָתִי.</p>
<p>(ז)</p>	
<p>And based on this, one can say that the novelty in the verse “I will show him wonders” (<i>ar'enu niflaos</i>) that will take place in the future is—that even the miracles which are clothed in nature will also be in the manner of “I will show him wonders” (i.e., the miracle will be seen).</p>	<p>וְעַל פִּי זֶה יֵשׁ לוֹמֵר, שֶׁהַחֲדוּשׁ דְּ"אַרְאֵנוּ נִפְלְאוֹת" שִׁיְהִיָּה לְעִתִּיד לְבוֹא, שֶׁגַּם הַנִּסִּים הַמְּלוּבָּשִׁים בְּטֻבְעָ יִהְיוּ בְּאוֹפֵן ("דְּ"אַרְאֵנוּ נִפְלְאוֹת" (שְׂיִרְאוּ אֶת הַנֶּס</p>
<p>And this applies even to the miracles themselves. For the reason that now nature conceals the miracle within it is because nature (even when a miracle is clothed within it) is the opposite of the miracle.</p>	<p>הוּא גַם בְּנִסִּים (נִפְלְאוֹת) עֲצָמָם. שֶׁזֶה שֶׁעַכְשָׁיו הַטֻּבְעָ מַעֲלִים עַל הַנֶּס שְׂבוּ, הוּא לְפִי שֶׁהַטֻּבְעָ (גַּם כְּשֶׁמְתַלְבֵּשׁ בּוֹ נֶס) הוּא הַיִּפְךָ הַנֶּס.</p>
<p>And as explained earlier (Section 5), the change (miracle) that occurs within nature is the opposite of the laws and characteristics of nature.</p>	<p>וְכַנִּ"ל (סְעִיף ה) שֶׁהַשִּׁינּוּי (הַנֶּס) שְׂנַעֲשֶׂה בְּהַטֻּבְעָ, הוּא הַיִּפְךָ חֲקִי וּתְכוּנוֹת הַטֻּבְעָ</p>
<p>Therefore, the miracles that transcend nature are more revealed.</p>	<p>וְלִכּוֹ, הַנִּסִּים שֶׁלְמַעַלָּה מִהַטֻּבְעָ הֵם בְּגִילּוּי יוֹתֵר.</p>

The Rebbe

בס"ד. אחרון של פסח ה'תשי"ב
 כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאותי

But in the future, even the miracles that are clothed in nature will be in the form of "I will show him wonders" (that the miracle within nature will be seen),	וְזֶה שְׁלֵעֲתִיד לְבוֹא יְהִיוּ (גַּם) הַנִּסִּים הַמְּלוּבָּשִׁים בְּטֻבֵּעַ, בְּאוֹפֶן – (ד') אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת" (שִׁירָאוּ אֶת הַנֵּס שְׂבֻטֵּבַע
because in the future, there will be an elevation of nature itself, such that nature will also become a vessel for the revelation of the Infinite Light beyond limitation, which will become clothed within it.	כִּי לְעֲתִיד לְבוֹא, תִּהְיֶה עֲלִית הַטֻּבֵּעַ, שְׁגַם הַטֻּבֵּעַ יִהְיֶה כְּלִי לְגִילּוֹי אֹר אֵינ־סוֹף הַבְּלִי־גְבוּל שִׁיתְלַבֵּשׁ בּוֹ
And therefore, also the miracles that are clothed in nature will be in a state of revelation.	וְלָכֵן, גַּם הַנִּסִּים הַמְּלוּבָּשִׁים בְּטֻבֵּעַ יְהִיוּ בְּגִילּוֹי
And this is the novelty of "I will show him wonders" that will take place in the future—both in the <i>seeing</i> of the wonders, and in the <i>wonders themselves</i> .	וְזֶהוּ שֶׁהַחֲדוּשׁ ד' אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת" שִׁיְהִיָּה לְעֲתִיד לְבוֹא, הוּא בְּרֵאִית הַנִּפְלְאוֹת וְגַם בְּנִפְלְאוֹת עֲצָמָן
For the miracles that are now clothed in nature are such that—even after the revelation of the Infinite Light that is drawn into the miracle—there still remains a <i>reality</i> (i.e., nature), which by its essence is the opposite of the revelation of the Infinite.	דְּהַנִּסִּים הַמְּלוּבָּשִׁים בְּטֻבֵּעַ עַכְשָׁיו, הֵם בְּאוֹפֶן שְׁגַם לְאַחֲרֵי הַגִּילּוֹי דְּאוֹר אֵינ־סוֹף הַבְּלִי־גְבוּל שֶׁמִּתְגַּלֶּה בְּנֵס, נִשְׁאָר מְצִיאוֹת (טֻבֵּעַ) שֶׁמִּצַּד עֲנִינּוּ הוּא הִיפּוֹ גִילּוֹי אֹר הַבְּלִי־גְבוּל
But the Infinite Light dominates it, such that its actual conduct follows His Will.	אֲלָא שֶׁהַגִּילּוֹי דְּאוֹר הַבְּלִי־גְבוּל שׁוֹלֵט עָלָיו, שֶׁהַנְּהַגְתּוֹ כְּפוּעַל תִּהְיֶה כְּפִי רְצוֹנוֹ יִתְבַּרַךְ
But in the miracles that will be clothed in nature in the future, there will be both advantages: the revelation and Infinite Light will be within nature,	וּבַנִּסִּים הַמְּלוּבָּשִׁים בְּטֻבֵּעַ שִׁיְהִיוּ לְעֲתִיד לְבוֹא, תִּהְיִינָה שְׂתֵי הַמַּעֲלוֹת – שֶׁהַגִּילּוֹי וְאוֹר אֵינ־סוֹף הַבְּלִי־גְבוּל יִהְיֶה בְּטֻבֵּעַ
and there will not remain any reality that contradicts the revelation of the Infinite, for even nature will become a vessel for the Infinite Light.	וְשֵׁלָא תִּהְיֶה מְצִיאוֹת שֶׁהִיא הִיפּוֹ גִילּוֹי דְּהַבְּלִי־גְבוּל, כִּיּוֹן שְׁגַם הַטֻּבֵּעַ יִהְיֶה כְּלִי לְאוֹר אֵינ־סוֹף הַבְּלִי־גְבוּל
(ח)	
And this can be connected with what is known—that in the future, the soul will be nourished from the body.	וְיֵשׁ לְקִשּׁוֹר זֶה עִם הַיְדוּעַ, שְׁלֵעֲתִיד לְבוֹא תִּהְיֶה הַנְּשֻׁמָּה נִיזוּנָת מִהַגּוּף
For now, the body is nourished from the soul, but in the future, the soul will be nourished from the body.	דְּעַכְשָׁיו הַגּוּף נִיזוֹן מִהַנְּשֻׁמָּה, וְלְעֲתִיד תִּהְיֶה הַנְּשֻׁמָּה נִיזוּנִית מִהַגּוּף
For although even then it will be a physical body, nonetheless it will be nourished from G-dliness, and will not need physical food and drink.	דְּהַגַּם שְׁגַם אִזּוֹ יִהְיֶה גּוּף גִּשְׁמִי, מְכַל מְקוֹם יִהְיֶה נִיזוֹן מֵאַלְקוֹת, וְלֹא יִצְטָרֵךְ לְאַכִּילָה וְשִׁתְיָה צִשְׂמִית
Moreover, the body will be on a higher level than the soul.	וְיִתְרֶה מִזּוֹ, שֶׁהַגּוּף יִהְיֶה נְעֻלָּה יוֹתֵר מִן הַנְּשֻׁמָּה
The explanation is: the <i>bitul</i> (nullification) of the body to G-dliness reaches higher than the <i>bitul</i> of the soul.	וְהַעֲנִין הוּא, שֶׁבְּטוּל הַגּוּף לְאַלְקוֹת מַגִּיעַ לְמַעְלָה יוֹתֵר מִבְּטוּל הַנְּשֻׁמָּה

The Rebbe

בס"ד. אחרון של פסח ה'תשי"ב
 כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאותי

For the soul is nullified to G-dliness because it is spiritual—and thus its <i>bitul</i> is still bound with its own existence.	דְּזֶה שֶׁהַנְּשֻׁמָּה בְּטִילָה לְאַלְקוּת, מִכִּינּוֹן שֶׁהִיא רוּחָנִיית, הַבְּטוּל וְשִׁלָּה קָשׁוּר עִם מְצִיאוּתָהּ.
But when one brings about <i>bitul</i> in the physical body (through service), this <i>bitul</i> is not because of the body's own nature—but rather because of the G-dliness.	וְכַאֲשֶׁר פּוֹעֲלִים (עַל-יְדֵי עֲבוּדָה) בְּטוּל בְּגוּף הַגִּשְׁמִי, בְּטוּל זֶה הוּא (לֹא מִצַּד מְצִיאוּתוֹ שֶׁל הַגּוּף, אֲלָא) מִצַּד הָאַלְקוּת.
However, currently, the <i>bitul</i> of the soul is a <i>bitul</i> in essence (<i>bitul b'metzius</i>), whereas the <i>bitul</i> of the body is a <i>bitul</i> of the ego/self (<i>bitul hayesh</i>).	אֲלָא שֶׁעַכְשָׁיו, הַבְּטוּל דֶּהַנְּשֻׁמָּה הוּא בְּטוּל בְּמְצִיאוּת, וְהַבְּטוּל דֶּהַגּוּף הוּא בְּטוּל הַיֵּשׁ.
And in the future, the <i>bitul</i> of the body will have both advantages: that the <i>bitul</i> comes from G-dliness, and that the <i>bitul</i> will encompass its entire being.	וְלַעֲתִיד לְבוֹא, בְּהַבְּטוּל דֶּהַגּוּף תִּהְיֶינָה שְׁתֵּי הַמַּעֲלוֹת: שֶׁהַבְּטוּל הוּא מִצַּד הָאַלְקוּת, וְשֶׁהַבְּטוּל יִהְיֶה כָּכֵל מְצִיאוּתוֹ.
And therefore, in the future, the soul will be nourished from the body.	וְלִכְּוֹן לַעֲתִיד, תִּהְיֶה הַנְּשֻׁמָּה נִזְוָנָת מֵהַגּוּף.
(ט)	
And one can say that this is also among the explanations of the idea that the revelations of the future are dependent specifically on our actions and service during the time of exile,	וַיֵּשׁ לוֹמֵר, שֶׁזֶהוּ גַם מֵהִבְיאוּרִים בְּזֶה שֶׁהַגִּילּוּיִים דְּלַעֲתִיד, לְבוֹא תְלוּיִים בְּמַעֲשֵׂינוּ וְעֲבוּדָתֵנוּ בְּזִמְנֵי הַגָּלוּת דְּוָקָא.
because the true concept of <i>bitul</i> (nullification) is primarily in the service that takes place during exile.	כִּי אֲמִיתִית עֲנִינוּ הַבְּטוּל, הוּא בְּעִיקָר בְּהַעֲבוּדָה שֶׁבְּזִמְנֵי הַגָּלוּת.
For the <i>bitul</i> that existed during the time of the Beis HaMikdash—since there was then Divine comprehension, and when they went up to the Temple on the pilgrimage festivals, they also saw G-dliness—	דֶּבְהַבְּטוּל שֶׁהָיָה בְּזִמְנֵי הַבַּיִת, כִּינּוֹן שֶׁהִתְהַוָּה אֵז הַשְּׂגָת אֲלֻקוּת, — וּבַעֲלוֹתָם לְרִגְלָא גַם רָאִיָּה בְּאַלְקוּת.
there was also a feeling of the existence of the person who grasps and sees.	הִתְהַוָּה נִרְגָּשׁוּת גַּם מְצִיאוּתוֹ שֶׁל הָאָדָם הַמְּשִׁיג וְהַרְוֵאָה.
But in the time of exile—especially in the generation of the “heels of Moshiach”—the service is through <i>bitul</i> of acceptance of the yoke (<i>kabbalas ol</i>),	וּבְזִמְנֵי הַגָּלוּת, וּבַפָּרֶט בְּדָרָא דְּעַקְבָּתָא דְּמִשְׁיָחָא, הַעֲבוּדָה הִיא בְּבְטוּל דְּקַבְּלַת עוֹל.
and the <i>bitul</i> of <i>kabbalas ol</i> is not due to the person's own existence, but due to the G-dliness.	וְהַבְּטוּל דְּקַבְּלַת עוֹל, הוּא לֹא מִצַּד מְצִיאוּתוֹ שֶׁל הָאָדָם, אֲלָא מִצַּד הָאַלְקוּת.
And this is what is explained in the teachings of our Rebbeim, in interpretation of the verse, “And the man Moshe was exceedingly humble, more than any man upon the face of the earth”—that this was primarily because of the generation of the footsteps of Mashiach,	וְזֶהוּ מֵה שֶׁמְבוֹאֵר בְּמֵאמְרֵי רַבּוֹתֵינוּ וְנִשְׂאִינוּ, בְּפִירוּשׁ הַכְּתוּב: "וְהָאִישׁ מִשֶּׁה עָנּוּ מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה", שֶׁעִיקָר זֶה הָיָה מִפְּנֵי דָרָא דְּעַקְבָּתָא דְּמִשְׁיָחָא.

The Rebbe

בס"ד. אחרון של פסח ה'תשי"ב
 כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאותי

for the concealments and obscurations were so great, and nevertheless they stood with immense strength, learning Torah and fulfilling mitzvos with <i>mesirus nefesh</i> (self-sacrifice).	שגדלו ההעלמות וההסתרים, ובכל זאת עומדים בתוקף ועצום, ולומדים תורה ומקומים מצות במסירות נפש.
Therefore (in the language of the maamar), Moshe Rabbeinu fell down in nullification.	הנה לכן (בלשון המאמר): "איז משה רבינו בא איז זיך "ארעפ געפאלן".
For Moshe's <i>bitul</i> —"and we, what are we?"—was the <i>bitul</i> of <i>Yichuda Ila'ah</i> (nullification in essence), whereas the <i>avodah</i> in the generation of Ikvesa D'Meshicha is in the <i>bitul</i> of accepting the yoke and <i>mesirus nefesh</i> .	שהבטול דמשה, "ונחנו מה", הוא הבטול דיחודא עלאה, והעבודה שבודדא דעקבתא דמשיחא, היא בהבטול דקבלת עול ומסירת נפש.
And Moshe's <i>bitul</i> in essence "fell down" in the presence of the <i>bitul</i> that comes through acceptance of the yoke and self-sacrifice.	ובטול במציאות, איז בא זיך אראפגעפאלן מפני הבטול דקבלת עול ומסירת נפש.
And this is why the future revelations depend specifically on our deeds and service during the time of exile:	וזהו, שהגילויים דלעתיד לבוא תלויים במעשינו ועבודתנו שבוזמן הגלות דוקא.
For the primary novelty in the revelations of the future will be that then the elevation of drawing down the Infinite Light beyond limitation into nature and the physical body will be revealed—	כי עיקר החדוש בהגילויים דלעתיד לבוא, הוא שאז יתגלה, העילוי דהמשכת אור הכללי-גבול בטבע ובגוף הגשמי
that their <i>bitul</i> is not due to their own existence, but because of G-dliness—and this revelation comes as a result of the <i>bitul</i> of accepting the yoke and <i>mesirus nefesh</i> during the time of exile.	שהבטול שלהם הוא לא מצד מציאותם, אלא מצד האלקות, וגילוי זה הוא על-ידי הבטול דקבלת עול ומסירת נפש שבזמן הגלות.
(יו"ד)	
And behold, although the miracles that occurred during the Exodus from Egypt were above nature, and the concept of " <i>I will show him wonders</i> "—that is, miracles clothed within nature and still revealed—will only occur in the future redemption,	והנה, אף שהנסים שהיו ביציאת מצרים היו למעלה מהטבע, וענגן "אראנו נפלאות" [התלבשות הנסים בטבע ושאר על פי כן הנסים הם בגילוי], יהיה רק בגאולה העתידה
nevertheless, as is known, the opening of the pipeline for all redemptions—including the future one—began with the Exodus from Egypt. Therefore, one may say that even in the Exodus, there was already the concept of " <i>I will show him wonders.</i> "	מכל מקום, על פי הידוע שפתיחת הצנור דכל הגאולות, גם דגאולה העתידה, היתה בגאולה דיציאת מצרים, יש לומר, "שגם ביציאת מצרים הנה הענגן ד"אראנו נפלאות
It's just that this concept was then in a hidden state, whereas in the future it will be fully revealed.	אלא שהענגן זה הנה אז בהעלם, ולעתיד יהיה זה בגילוי
And this is the meaning of the verse, " <i>As in the days of your going out of Egypt, I will show him wonders</i> "—that the verse compares the wonders of the future redemption to the wonders that took place during the Exodus.	וזהו "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", שהכתוב מדמה הנפלאות שיהיו בגאולה העתידה להנפלאות שהיו ביציאת מצרים

The Rebbe

בס"ד. אחרון של פסח ה'תשי"ב

כימי צאתה מארץ מצרים אראנו נפלאותי

<p>Even though the miracles and wonders of the future will come from Him alone—not through His Heavenly Court, as was the case in the Exodus—</p>	<p>אף שהנסים והנפלאות שבגאולה העתידה, יהיו ממנו יתברך (לכדו) (שלא על ידי בית דינו, כהנסים שהיו ביציאת מצרים</p>
<p>because in the Exodus the pipeline was opened and included in a concealed way even the future wonders.</p>	<p>כי ביציאת מצרים נפתח הצנור, והיו אז בהעלם גם הנפלאות דלעתיד לבוא</p>
<p>And the verse precisely states “as in the days of your going out from the land of Egypt”—“days” in plural—because it includes also the miracle of the splitting of the sea, which occurred on the seventh day of the Exodus (as mentioned earlier in section 2).</p>	<p>ומדייק הפתוב: "כימי צאתה מארץ מצרים", "כימי" לשון רבים, שבזה נכלל גם הנס דקריעת ים־סוף שהיה ביום (השביעי דיציאת מצרים) (כפ"ל סעיף ב</p>
<p>This emphasizes that in the splitting of the sea, the pipeline was opened and it also contained, in hidden form, the splitting of the sea that will occur in the future (“And Hashem will dry up the tongue of the Egyptian Sea...”),</p>	<p>בכדי להדגיש, שבקריעת ים־סוף נפתח הצנור, ונכלל בה בהעלם גם בקיעת הים שתהיה לעתיד לבוא (והחרים הוֹגֵה). (אֵת לשון ים מצרים גו</p>
<p>and even more so—the splitting of the river that will occur in the future (“And He will wave His hand over the river and strike it into seven streams”).</p>	<p>ויתירה מזו – גם בקיעת הנהר שתהיה לעתיד לבוא ("והניף"). (ידו על הנהר גו' והכהו לשבעה נחלים</p>
<p>For although the splitting of the river is on a higher level than the splitting of the sea—</p>	<p>דהגם שבקיעת הנהר היא למעלה מבקיעת הים</p>
<p>since the splitting of the sea is the unification of Atzilus with Beriah, Yetzirah, and Asiyah, and the splitting of the river is the unification of all the worlds (Atzilus, Beriah, Yetzirah, Asiyah) with the Infinite Light that transcends even Atzilus—</p>	<p>דבקיעת הים היא חבור אצילות ובריאה יצירה עשייה, ובקיעת הנהר היא חבור העולמות (אצילות ובריאה יצירה עשייה) עם אור אינסוף הכלי־גבול שלמעלה מאצילות</p>
<p>nevertheless, in the splitting of the sea that took place during the Exodus, there was hidden within it not only the splitting of the future sea but also the splitting of the future river.</p>	<p>מכל מקום, בקריעת הים שהיתה ביציאת מצרים, נכלל בהעלם גם בקיעת הים דלעתיד לבוא, וגם בקיעת הנהר דלעתיד לבוא</p>
<p>And one can say that the connection between the two aspects in “I will show him wonders”—that in the wonders of the future redemption there will also be the wonder of the splitting of the sea and the splitting of the river (“as in the days”—plural), and that the miracles clothed within nature will be in a manner of <i>I will show</i>—</p>	<p>ויש לומר, שהקשר דשני הענינים ב"אראנו נפלאות": שבנפלאות שהיו בגאולה העתידה יהיה גם הפלא דבקיעת הים ובקיעת הנהר ("כימי" לשון רבים) ושהנסים המלוכבשים "בטבע יהיו באופן ד"אראנו</p>
<p>is because, in the future, nature will no longer conceal the miracles clothed within it—</p>	<p>הוא, כי זה שלעתיד לבוא הטבע לא יעלים על הנסים, המלוכבשים בו</p>
<p>for then there will be the fusion of the Infinite Light (which transcends all bounds) with the boundedness of the world’s natural order—</p>	<p>הוא לפי שאז יהיה החבור דאור אינסוף הכלי־גבול עם ההגבול דטבע העולם</p>

The Rebbe

בס"ד. אחרון של פסח ה'תשי"ב
 כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאותי

and this fusion is brought about by the splitting of the sea and the splitting of the river.	והבור זה, הוא על-ידי בקיעת הים ובקיעת הנהר
And the verse explains that this future revelation of <i>I will show him wonders</i> (regarding both of the above matters) is “as in the days of your going out of Egypt,” for the opening of this spiritual pipeline began with the Exodus.	ומבאר הפתוב, שזה שלעתיד לבוא יהיה "אראנו נפלאות" (בנוגע לשני ענינים הנ"ל), הוא "כימי צאתך מארץ מצרים", שפתיחת הצנור על זה היתה ביציאת מצרים
(י"ב)	
And according to all the above, we can now explain what is written in the Zohar: that “ <i>I will show him [wonders]</i> ” is in the hidden form and refers to Moshe.	ועל פי כל הנ"ל, יש לבאר מה שכתוב בזהר, ד"אראנו (נפלאות)" לשון נסתר קאי על משה
Because the redemption from Egypt came through Moshe.	פי הגאולה דיציאת מצרים היתה על-ידי משה
And based on what was explained above—that in the Exodus from Egypt the pipeline was opened also for the future redemption—	ועל פי הנ"ל, שבגאולה דיציאת מצרים נפתח הצנור גם על גאולה העתידה
it follows that Moshe opened the pipeline for the wonders that will be revealed in the future redemption.	נמצא, שמשה פתח את הצנור הנהפלאות שיהיו בגאולה העתידה
However, for him this was in a concealed manner.	אלא שאף על פי כן, היה זה אצלו בהעלם
And this is the meaning of the verse, “ <i>As in the days of your going out from the land of Egypt, I will show him wonders</i> ”—that in the future, the wonders that were initiated in the Exodus will be revealed.	וזהו "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", שלעתיד לבוא יתגלו לו הנפלאות שפתח ביציאת מצרים
One can also say that this idea—that “ <i>I will show him [wonders]</i> ” is in hidden form and refers to Moshe—is a teaching for every single Jew:	גם יש לומר, שזהו "אראנו (נפלאות)" לשון נסתר קאי על משה, הוא הוראה לכל אחד ואחד מישראל
that in order to merit seeing the future wonders, it is through revealing the Moshe within oneself.	שבכדי לזכות לראות הנפלאות דלעתיד לבוא, הוא על-ידי גילוי בחינת משה שבו
For although the <i>bitul</i> of Moshe is that of <i>Yichuda Ila'ah</i> —nullification in essence, through the experience of revelation—	דהגם, שהבטול דמשה הוא בטול דיחודא עלאה, שמצד הגילויים
and the drawing down of <i>I will show him wonders</i> is through the <i>bitul</i> of <i>kabbalas ol</i> (as explained above in section 9),	והמשכת ענין "אראנו נפלאות" היא על-ידי הבטול דקבלת ('עול כפ"ל סעיף ט
nevertheless, in order that the revelation be <i>I will show him</i> —in visible form—there must also be the <i>bitul</i> that comes from revelation,	מכל מקום, בכדי שההמשכה תהיה בגילוי ("אראנו"), צריך להיות גם הבטול שמצד הגילויים
through contemplation that “ <i>before Him, all is as nothing,</i> ” and the like.	(על-ידי התבוננות שפלא קמיה פלא חשיב וכדומה)

The Rebbe

בס"ד. אחרון של פסח ה'תשי"ב
כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאותי

And through this, *I will show him wonders*—that the future wonders will be revealed, with the coming of our righteous Moshiach, speedily in our days.

ועל-ידי זה, יתגלה "אראנו נפלאות", שהנפלאות דלעתיד יהיו בגילוי, בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

[NOTE: Summary:

This deep Chassidic discourse explores the meaning of the verse "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו" — "*As in the days of your going out from Egypt, I will show him wonders.*"

The **Rebbe Rayatz**, as explained by the Rebbe, brings out the following key ideas:

1. The Future Redemption will be Greater

The miracles of the Final Redemption will surpass those of the Exodus. While the Exodus involved open miracles *above nature*, the future redemption will involve miracles *within nature*—and those will be of a **higher source**, as the miracles will stem from G-d's **Essence Alone ("לבדו")**, not via intermediaries like the *Heavenly Court*.

2. Hidden vs. Revealed Miracles

Miracles above nature are clear and striking. But miracles clothed in nature—like those of Purim and Chanukah—derive from an even higher source, and yet are often *unrecognized*. In the future, these natural miracles will be revealed as obvious G-dly wonders.

3. Moshe's Role

Even though Moshe was involved in the Exodus, the Zohar says "*I will show him*" refers to Moshe. He opened the *pipeline* for the future miracles, though they remained hidden. In the future, these miracles will be revealed—because of the groundwork Moshe laid during the Exodus.

4. Bitul (Self-Nullification)

There are two types of bitul:

- *Yichuda Ila'ah* – bitul through recognizing G-d's greatness (connected to revelation).
- *Kabbalat Ol* – bitul through obedience and self-sacrifice, even without understanding (connected to faith in exile).

1. The wonders of the future will come about specifically **through the Kabbalat Ol and Mesirus Nefesh of Jews in Galus**, which surpass even the bitul of Moshe.

2. The Role of Every Jew

The Moshe within each Jew must be revealed. It is by combining **conscious awareness (Moshe-like bitul)** with **faithful action (exile-style bitul)** that we will merit to *see* the miracles.

3. Splitting of Sea and River

The splitting of the Red Sea during the Exodus hinted at even greater spiritual "splittings"

The Rebbe

בס"ד. אחרון של פסח ה'תשי"ב

כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאותי

in the future—including the **splitting of the river**, representing the ultimate unity between G-d's infinity and the world.

Practical Takeaway:

- **Serve with faith even when you don't feel inspired:** The true source of the future miracles is our work in times of concealment. Even if it seems mundane, our Kabbalat Ol—simple, steadfast service—is the deepest cause for the coming Geulah.
- **Don't underestimate your hidden "Moshe":** Every Jew has a Moshe within—access to deep awareness and connection. Activate it through contemplation, learning, and aligning yourself with your higher purpose.
- **Look for G-d in the natural:** Begin training yourself to recognize G-d's hand in daily life—not just in obvious miracles. The future revelation will make these natural events visibly G-dly. Prepare now by noticing the divine even in the ordinary.

Chassidic Story:

The Hidden Wonder in the Natural — The Story of Reb Hillel Paritcher

Reb Hillel of Paritch, a great chassid and mystic, once stayed overnight at an inn. In the morning, he asked the innkeeper how things were going. The man sighed, "Business is slow. I have no idea how I'll pay my debts. Only a miracle can help me."

Reb Hillel smiled and said:

"People think a miracle is when oil burns without fuel. But a Jew waking up in the morning, saying *Modeh Ani*, putting on tefillin, and trusting in Hashem—that's a greater miracle! It's a miracle hidden in nature."

Weeks later, the innkeeper's situation turned around unexpectedly. Someone repaid him an old debt, another guest arrived who paid handsomely—and his financial situation improved. When he told Reb Hillel, the Rebbe simply nodded and said:

"You were looking for a miracle outside of nature, but Hashem gave you a miracle through nature. That's the highest kind."

 Just like the future redemption: a divine light so great, it can even shine through the vessels of the natural world. **END NOTE]**